

TOSHKENT FARMATSEVTIKA INSTITUTINING
85 YILLIGIGA BAG'ISHLANGAN
“FARMATSEVTIKA SOHASINING BUGUNGI HOLATI:
MUAMMOLAR VA ISTIQBOLLAR”
MAVZUSIDAGI III XALQARO ILMIY-AMALIY ANJUMANI
MATERIALLARI

МАТЕРИАЛЫ III МЕЖДУНАРОДНОЙ НАУЧНО-
ПРАКТИЧЕСКОЙ КОНФЕРЕНЦИИ,
ПОСВЯЩЁННОЙ 85-ЛЕТИЮ
ТАШКЕНТСКОГО ФАРМАЦЕВТИЧЕСКОГО ИНСТИТУТА
«СОВРЕМЕННОЕ СОСТОЯНИЕ ФАРМАЦЕВТИЧЕСКОЙ
ОТРАСЛИ: ПРОБЛЕМЫ И ПЕРСПЕКТИВЫ»

ABSTRACT BOOK OF THE 3RD INTERNATIONAL
SCIENTIFIC AND PRACTICAL CONFERENCE DEDICATED
TO THE 85TH ANNIVERSARY OF THE
TASHKENT PHARMACEUTICAL INSTITUTE
“MODERN PHARMACEUTICS:
ACTUAL PROBLEMS AND PROSPECTS”

TOSHKENT - 2022

**O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI SOG’LIQNI SAQLASH VAZIRLIGI
TOSHKENT FARMATSEVTIKA INSTITUTI**

**THE MINISTRY OF HEALTH OF THE REPUBLIC OF UZBEKISTAN
TASHKENT PHARMACEUTICAL INSTITUTE**

**МИНИСТЕРСТВО ЗДРАВООХРАНЕНИЯ РЕСПУБЛИКИ УЗБЕКИСТАН
ТАШКЕНТСКИЙ ФАРМАЦЕВТИЧЕСКИЙ ИНСТИТУТ**

**TOSHKENT FARMATSEVTIKA INSTITUTINING
85 YILLIGIGA BAG’ISHLANGAN
“FARMATSEVTIKA SOHASINING BUGUNGI HOLATI:
MUAMMOLAR VA ISTIQBOLLAR”
MAVZUSIDAGI III XALQARO ILMIY-AMALIY ANJUMANI MATERIALLARI**

**МАТЕРИАЛЫ III МЕЖДУНАРОДНОЙ НАУЧНО-ПРАКТИЧЕСКОЙ КОНФЕРЕНЦИИ,
ПОСВЯЩЕННОЙ 85-ЛЕТИЮ
ТАШКЕНТСКОГО ФАРМАЦЕВТИЧЕСКОГО ИНСТИТУТА
«СОВРЕМЕННОЕ СОСТОЯНИЕ ФАРМАЦЕВТИЧЕСКОЙ ОТРАСЛИ:
ПРОБЛЕМЫ И ПЕРСПЕКТИВЫ»**

**ABSTRACT BOOK OF THE 3RD INTERNATIONAL SCIENTIFIC AND
PRACTICAL CONFERENCE DEDICATED TO THE 85TH ANNIVERSARY OF THE
TASHKENT PHARMACEUTICAL INSTITUTE
“MODERN PHARMACEUTICS: ACTUAL PROBLEMS AND PROSPECTS”**

**«IBN-SINO»
TOSHKENT – 2022**

✧ TAHRIR HAYATI ✧

Rais:

✉ Tibbiyot fanlari doktori K.S.Rizayev

A`zolari:

✍ N.S.Normaxamatov – kimyo fanlari doktori, katta ilmiy hodim

✍ M.T.Mullajonova – farmatsevtika fanlari nomzodi, dotsent

✧ РЕДАКЦИОННЫЙ СОВЕТ ✧

✉ Председатель:

Доктор медицинских наук Ризаев К.С.

Участники редколлегии:

✍ Доктор химических наук Нормакхатов Н.С.

✍ Кандидат фармацевтических наук Муллажонова М.Т.

✧ EDITORIAL BOARD ✧

✉ Chairman:

Doctor of Medical Sciences Rizaev K.S.

Members of the editorial board:

✍ Doctor of Chemical Sciences Normakhamatov N.S.

✍ Candidate of Pharmaceutical Sciences Mullazhonova M.T.

Toshkent farmatsevtika instituti ilmiy Kengashining 2022 yil 02 noyabrdagi 3-sonli qarori bilan chop etishga tavsiya etilgan.

Рекомендовано к печати решением №3 Ученого совета Ташкентского фармацевтического института от 02 ноября 2022 года.

Recommended for publication by decision No.3 of the Scientific Council of the Tashkent Pharmaceutical Institute dated 02 november, 2022.

Natijalar: talabalarni ushbu fanni o'zlashtirishlari osonlashadi, fiziologiya faniga qiziqishlari yanada ortadi, mustaqil ishlashga o'rganadilar, mavzulardagi ma'lumotlarni tahlil qilishga o'rganadilar. Kartochkalardagi ma'lumotlar taqqoslanadi. Mashg'ulot yakunida har bir guruh tomonidan bajarilgan faoliyat tahlil etiladi va talabalar baholanadi.

Xulosalar: interfaol usullar dars samaradorligini oshirib, talabalarning bu fan bo'yicha bilimlari chuqurroq bo'lishini ta'minlaydi. Innovatsion texnologiyaning nazariy-metodologik asoslari, mazmuni, funksiyasi, elementlari, ularning vazifalari, dars jarayonida interfaol usullarni qo'llashda samaradorlikka erishish yo'llari yoritiladi.

O'Z-O'ZINI TARBIYALASH TALABA SHAXSINI SHAKLLANTIRISH VA RIVOJLANTIRISH SIFATIDA

Xoshimova G.F., Salimsakova N.S.

Toshkent farmatsevtika instituti, Toshkent sh., O'zbekiston Respublikasi

e-mail: guzalkhasimova@gmail.com

Dolzarbli: talabalarning o'z- o'zini tarbiyalash hozirgi jamiyat rivojida mutaxassislariga qo'yilayotgan talablarni bajarishda muhim omil hisoblanadi. Bugungi kun oliy maktab bitiruvchisi tashabbuskorlik, mobillik va konstruktivlik kabi jihatlarning egasi bo'lishi lozim.

Tadqiqotning maqsadi: oliy ta'lim talabalarida o'qish jarayonida bilim olishga intilish, mustaqil qarorlar qabul qilish, amaliyotda eng yangi texnologiyalarni qo'llay olish ko'nikmalari shakllantirish. Bo'lajak mutaxassislarda kelajakdagi professional faoliyatida jamoada ishlay olish, turli murakkab vaziyatlarga tayyor turish va ulardan tezkor chiqib ketish ko'nikmalarini hosil qilish.

Hozirgi tezkor asr mutaxassisi kompetensiyalarini egallash jarayoni faqat faol mustaqil izlanish va o'z g'oyalarini yaratish orqali muvaffaqiyatli bo'la oladi. SHuning uchun o'z ustida doimo ishlash va izlanish zamonaviy bosqichda shaxs, jamiyat va mamlakatni rivojlantiruvchi strategiya deb baholanmoqda.

Usul va uslublar: ta'limda innovatsiyalar – bu dars berish jarayonida talabaning ko'proq mustaqil ishlashi uchun pedagogik texnologiyalarni takomillashtirishdir. Zamonaviy metodika bu ta'lim mazmunini yangi uslublar bilan boyitish hamda ta'lim natijalarini baholashning yangi usullaridan foydalanishdir. Bu vazifalarni amalga oshirish uchun pedagog o'z faoliyatini talabalardan elektron resurslar orqali topshiriqlarni qabul qilib olish, interfaol metodlar, kompyuter dasturlari, tanqidiy va analitik tafakkurni rivojlantirishga yo'naltirilgan texnologiyalar, loyihalashtirish texnologiyalari asosida dars jarayonlarini tashkil qiladi. Ushbu strategiyalardan foydalanish talabalarni o'z-o'zini rivojlantirishida muhim omil hisoblanadi va ta'lim samaradorligini oshiradi.

Natijalar: talabalarni o'z-o'zini tarbiyalash va rivojlanishi uchun interfaol ta'lim texnologiyalari dars jarayonida dialog shaklidagi muloqotni taqozo etadi, bir-birini tushunish va birgalikda harakat qilish, umumiy, lekin shu bilan birga har bir talaba uchun ahamiyatli o'quv masalalarining hamkorlikda echimini topishga o'rgatadi. rivojlantirishga yordam beradi. Tanqidiy fikrlashni rivojlantirish texnologiyasi bugungi kunda muhim ta'lim texnologiyalaridan hisoblanadi.

Xulosalar: o'z-o'zini tarbiyalash va rivojlantirishga yo'naltirilgan ta'limni ta'minlovchi texnologiyalardan biri - bu ijodkorlikni rivojlantiruvchi loyihalar metodidir.

RAQAMLASHTIRISHNING TA'LIM TIZIMIGA TA'SIRI

Baydullayev A.S., Axmedov Yu.

Toshkent farmatsevtika instituti, Toshkent sh., O'zbekiston Respublikasi

e-mail: shoxyus1996@umail.uz

Zamonaviy sharoitda ta'lim paradigmasini o'zgartirish muammosi ochib berilgan. Hozirgi vaqtda tushunchalarni almashtirish mavjud bo'lib, unga ko'ra raqamlashtirish sinfga asoslangan o'quv tizimini almashtirishi va ta'limni shaxsiylashtirish uchun asos bo'lishi kerak. Ta'limning umumiy raqamli transformatsiyasi sharoitida ta'limda muqarrar ravishda mavjud bo'lishi kerak bo'lgan ma'nolar yo'qoladi degan qo'rquv ifodalanadi. Inson hayotining har qanday davrdagi eng qiziqarli daqiqalaridan biri har doim qanday sodir bo'lishidan yoki sodir bo'lishidan qat'i nazar, kelajakka qarab kelgan: ilm-fan nuqtai nazaridan yoki shunchaki Filistlar orzusi pozitsiyasidan. Prognoz optimistik yoki pessimistik bo'lishi mumkin. Optimistik prognozga kelsak, kelajak har doim hozirgi kundan yaxshiroq ko'rinadi. Hozirgi vaqt istisno emas va orzular uchun keng imkoniyatlar yaratadi, ayniqsa u bizning hayotimizga kirib kelgan. Biz uzoq joyda ishlamaydigan, ammo hayotimizning turli sohalarida styuardessa vazifasini bajaradigan va o'z sharoitlarini belgilaydigan yangi raqamli davr haqida gapiramiz. Albatta, ushbu raqamli tarixda ta'lim chetda qolmagan va endi biz allaqachon pedagogik paradigmani o'zgartirish, uni raqamli deb atash haqida gapiramiz.

Ammo bu haqda o'ylab ko'raylik: barcha afzalliklari, afzalliklari va eng muhimi, raqamlashtirish hodisasining muqarrarligi bilan savollar tug'iladi, ularning ko'pchiligida hali javob yo'q. Ammo har qanday fanda bo'lgani kabi, pedagogikada ham savollarni ko'tarish muhimdir. Keling, buni qilishga harakat qilaylik.

Ko'plab raqamli vositalar ishlatilgan va sinflarga asoslangan tizim doirasida o'qituvchilar va universitet o'qituvchilariga muvaffaqiyatli xizmat ko'rsatishda davom etmoqda. Dunyoning istalgan nuqtasida har qanday ma'lumotni tezda olish haqiqatdir, chunki Internet zamonaviy, ya'ni raqamli formatda yaxshi.

O'qituvchilar, olimlar, rahbarlari, ota-onalar va talabalar o'zlari uchun: bu internetda mazmunan cheksizlik bir tarzda ta'lim bilan shug'ullanuvchi har bir kishi uchun jiddiy sinov ekanligini bizga ko'rinadi. Raqamli ta'limni mutlaqlashtirish bilan ta'limda muqarrar ravishda mavjud bo'lishi kerak bo'lgan ma'nolar yo'qolishi mumkinligini taklif qilamiz. Zero, u o'quvchilarning xilma-xil, ba'zan bir-biriga zid mazmunga bo'lgan munosabatini shakllantirish,

g'oyaviy pozitsiyalarni o'rnatishga, o'z nuqtai nazarini aniqlashga yordam berish, ijodiy qobiliyatlarni, reflektor qobiliyatlarni rivojlantirishga mo'ljallangan.

Yuqoridagi fazilatlarining barchasi talabalarda faqat ijtimoiylashuv sharoitida shakllanishi yoki shakllanishiga yordam berishi mumkin. Bu mumkin va bu allaqachon sodir bo'lmoqda, ijtimoiy tarmoqlarda muloqot qilish, Internetda uchraydigan hamma narsani tanqid qilish, nafaqat foydalanuvchi, balki ma'lumot ishlab chiqaruvchisi bo'lish (masalan, Tik-Tok-da) va ZOOM jamoaviy ishini almashtiradi. Faqat keyin biz ba'zi boshqa haqida gapirish kerak, yangi inson aholi.

Va "raqamlashtirish" tushunchasining zamonaviy talqinida biz "raqamli sotsializatsiya" va "raqamli madaniyat" haqida gapirayotgan bo'lsak-da, hozircha bu faqat "niyat protokollari". Umid qilamizki, kelajakka qarab, bu ham ilmiy tadqiqotlar, ham amaliy ishlar uchun maydon bo'ladi.

Hozirgi sharoitda ta'limni raqamlashtirish muqarrar ravishda muqarrar, ammo ushbu "raqamli girdobga" tushib qolgan har bir kishi uchun ko'plab muammolarni hal qilish uchun mahalliy o'rta va oliy maktablarning o'quv jarayonida raqam uchun yetarli joy topish muhimdir, ularning ba'zilari yaqin yoki uzoq o'tmishda hal qilinmagan, shuningdek, tobora tezlashib borayotgan haqiqat, noaniqlikka to'la, biz bilan to'qnashadi.

Ushbu muammolar murakkab va ularni olimlar, jamoatchilik a'zolari, shifokorlar, ota-onalar, o'qituvchilar va talabalarining birgalikdagi sa'y-harakatlari bilan hal qilish kerak.

ТАСНИФЛАШ МАСАЛАСИДА БЕЛГИЛАРНИ АЖРАТИБ ОЛИШ УСУЛИ

Рашидов Х.Ш., Уринов Э.М.

¹Рақамли технологиялар ва сунъий интеллектни ривожлантириш илмий тадқиқот институти, Тошкент ш., Ўзбекистон Республикаси

²Тошкент фармацевтика институти, Тошкент ш., Ўзбекистон Республикаси
e-mail: rashidovhusan125@gmail.com, u.elmurod1988@gmail.com

Белгиларни танлаш – бажарилаётган масалага тегишли бўлмаган маълумотларни мавжуд белгилар тўпламидан чиқариб ташлаш жараёни демакдир. Белгиларни танлаш, содалаштириш, ишлаш, ҳисоблаш самарадорлиги ва масаланинг талқин қилиниши каби бир қатор сабабларга нисбаттан жуда муҳим саналади. Бундай масалалар ҳам назоратли, ҳам назоратсиз таълим усулларида қўлланилиши мумкин.

Аҳамиятсиз ва еҳтимоли ортиқча белгиларни камайтириш орқали аниқликни ошириш мумкин ва мураккаблик ҳамда тегишли ҳисоблаш ишларини камайтиради. Қолаверса ечимнинг тушунарли ва реал бўлиши еҳтимолини оширади. Белгиларни танлаш ўлчамларни камайтириш учун маълумотларни олдиндан қайта ишлаш муҳим босқичларидан биридир. У мавжуд белгиларнинг бир қисмини ҳеч қандай ўзгартирмасдан танлайди.

Репрезентатив белгиларни танлаш орқали камроқ белгилар тўпламига эришилади. Бу эса модел параметрларини камайтириш имконини беради. Шунингдек, умумлаштиришни яхшилайтиди, мураккаблик ва бажариш вақтини қисқартиради. Белгиларни танлаш методологиялари назорат қилинадиган белгини танлаш ва назоратсиз белгини танлаш усулларига ажратилади. Бунда белгини танлаш усули атрибутлар тўпламини танлаш учун кидирув стратегиясини ва танланган репрезентатив белгиларни баҳолаш учун мақсад функциясини талаб қилади. Қуйида репрезентатив белгиларни ажратиш усуллари келтирилган:

Филтрлар адаптив маълумотларни таҳлил қилиш тизимларига ўрнатилган алгоритмлардан иборат бўлади. Улар маълумотларнинг белгиларига таянадиган ҳолда баҳолаш функциясидан фойдаланиб белгиларни ажратиш масаласини ҳал этади. Филтрлар учун масофа ва чегарага асосланган мезонлардан фойдаланиш мумкин бўлади.

Ўраш усулининг алгоритмлари мослашиш тизимларини ўраб олади, уларни кичик функциялар тўплами билан таъминлайди ва уларнинг фикр-мулоҳазаларини олади. Ушбу ўраш ёндашувлари улар билан ишлайдиган аниқ башорат қилувчиларнинг натижаларини яхшилашга қаратилган. У классификаторни қора қути сифатида ишлатиб, уларнинг башорат қилиш қобилиятидан келиб чиққан ҳолда белгиларнинг кичик тўпламини кидиради.

Ўрнатиш ҳар қандай маълумотларни таҳлил қилиш тизимларининг натижаларига тўғридан-тўғри ҳаволасиз, тўғридан-тўғри маълумотлардан ҳисобланган ишлаш кўрсаткичига асосланади.

Мавжуд белгиларни танлаш алгоритмларининг аксарияти Н атрофида квадратик ёки ундан юқори вақт мураккаблигига эга бўлганлиги сабабли, юқори ўлчамлиликни бошқариш жуда қийин. Шунинг учун юқори ўлчамли белгиларни танлаш учун янада самарали кидирув стратегиялари ва баҳолаш мезонлари керак.

ФАРМАЦЕВТ КАДРЛАР МАЛАКАСИНИ ОШИРИШГА ОИД ЯНГИЛИКЛАР

Абдуллаева Х.Қ., Усманов У.Х.

Тошкент фармацевтика институти, Тошкент ш., Ўзбекистон Республикаси
e-mail: ulugbek63@bk.ru

Сўнги уч йил давомида фармацевт кадрлар малакасини ошириш тизимида талай янгиликлар киритилди. Бунга Ўзбекистон Республикаси Президентининг қатор Қарорлари, ЎзР ССВ нинг буйруқлари асос бўлди. Жумладан, Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2019 йил 6 майдаги ПҚ-4310-сонли “Тиббиёт ва фармацевтика

**TOSHKENT FARMATSEVTIKA INSTITUTINING
85 YILLIGIGA BAG'ISHLANGAN
"FARMATSEVTIKA SOHASINING BUGUNGI HOLATI:
MUAMMOLAR VA ISTIQBOLLAR"
MAVZUSIDAGI III XALQARO ILMIY-AMALIY ANJUMANI
MATERIALLARI**

8606

Nashriyot litsenziya raqami 8606. 02.03.2022.

"IBN-SINO" nashriyoti

Format 60x90.1/8. "Times New Roman" garniturası.

Bosishga 15.11.2022. yilda ruxsat berildi.

Raqamli bosma usulida chop etildi. Bosma toboq 24.6. Adadi: 125 nusxa.
Tel.:(99871) 256-37-38 Faks: (99871) 256-45-04. Mob.(99899) 863-16-03.
E-mail: info@pharmi.uz

Bosh muharrir: *K.S.Rizayev*

Bosh muharrir o'rinbosari: *M.T.Mullajonova*

Texnik muharrir: *S.G' Ashirova*

Guvohnoma 10-4273

Toshkent farmatsevtika instituti

"Tahririy-nashriyot bo'limi" bosmaxonasida chop etildi, 2022.

100015, Toshkent shahar, Oybek ko'chasi, 45 uy.